

zelo vzpodbuden in za današnje čase res primeren govor g. predsednik Malej Ignac ter društveni tajnik. Iz poteka občnega zboru pa je bilo razvidno, kako krvavo potrebno je izobraževalno delo na deželi. Jareninčani, posebno mladina! V našem katoliškem društvu je mesto za Vas! Tukaj se Vam poceni nudi zabava, pa tudi resno, izobraževalno delo. Sodelujete lahko pri igrah, izobrazujete se lahko potom predavanj, potom čitanja knjig, katerih imate v društveni knjižnici mnogo na razpolago. Stariši! Pošljite mladino v katoliška društva, pa se Vam ni treba bati za njeno bodočnost!

Negova. Fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva pri Negovi vprizori na pustno nedeljo dne 7. t. m., popoldne po večer- nica, v grajski dvorani velezanimivo igro v treh dejanjih »Užitkarja«. Prijatelji poštene- ga razvedrila, pridite!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Da si vsaj nekaj veselja pripravimo v tem težkem času, vprizori na pustno nedeljo dne 7. svečana, popoldne po večer- nica, pevski zbor pod okriljem Prosvetnega društva dve burki in sicer: »Pravica se je izkazala« in nalašč kot pustno spevoigro »Snubača«, katera bo nudila poset- nikom mnogo zabave. Vabi vse sosede, prijatelje in znance: Joško s svojimi prireditelji!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Cerkevni pevski zbor priredi na pustno nedeljo dne 7. februarja t. l. spevoigro »Mlada Breda«, opereta v dveh de- janjih. Imeli boste zopet priliko videti na našem odru ono neizmerno turško krutost, radi katere je slovenski narod tako trpel. Omeniti moramo, da je to opereta in da se še na našem odru ni vprizorilo kaj slavnega. Ker pa je ravno zadnja nedelja v pustnem času, bodo prišli tudi oni, ki se radi smejejo, na svoj račun. Za to smo pripravili tudi burko »Fejst fan«. Če hočete torej videti kočče godovine Slovencev, ki vam je že znana iz Mohorjevih knjig, obenem se pa še prav iz srca nasmejati, rde ubili dve burki na en mah. Tudi kupleti so na dnevnem redu. Ker bo nekaj za res, veliko več pa za smeh, vas vabimo, da pridete v občnem številu!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi v nedeljo dne 7. t. m. ob treh popoldne ljudsko igro v petih dejanjih »Revček An-

drejček«. Nudi se najlepše predpustno razvedrilo.

Središče ob Dravi. »Teta na konju«. To zelo v to igro v treh dejanjih. Konj Ljudski oder v nedeljo dne 7. t. m. ob pol štirih pop. v Katoliškem d. v Ormožu. Ormožani malo poštenega razvedrila in smeha si tudi v teh žalostnih časih lahko privoščite za malenkostno topnino 5 in 3 F'n. Stvari, ki so bile tu predstavljalne, so zelo zabavne, pridite polnoštevilno!

Velika Nedelja. V nedeljo dne 7. t. m. bode naša društvena dvorana polna smeha, ko pa nam bodo naši igralci pokazali svetovnoznan- no burko »Karlova teta«. Nihče naj ne zamudi tega razvedrila. Vstopnice se dobijo že v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne v kaplaniji.

Št. Andraž pri Velenju. Da vlada pri nas veliko zanimanje za prosvetno delo, je pokazal redni letni občni zbor Katoliškega prosv. društva, ki se je vršil v nedeljo dne 17. m. m. in katerega se je udeležilo izredno lepo šte- vilno članov ter drugih prijateljev našega dru- štva. Jako razveseljivo je dejstvo, da se je število članstva skoro potrojilo. To je dokaz, da je tako društvo v sedanjih dobi radija ter drugih kulturnih naprav še vedno tako potre- bno kot pred 20 leti. Izvolil se je na občnem zboru naslednji odbor: predsednik Fran Tanjšek, podpredsednik Franjo Zabukovnik, tajnik Franjo Verdev, blaginik Avgust Zajc, knjižničar Anton Praprotnik, zapisnikar Andrej Vašl. Čeravno društvo razpolaga s precej velikim številom knjig, bo predvsem od- borova skrb, da knjižnico izpopolni s knjižni- mi najnovejših ter priporočljivih izdaj. Vabi- mo člane, da se poslužijo knjižnice, ki je od- prta vsako nedeljo popoldne v Društvenem domu, v najobilnejšem številu!

Nevarnost združuje so- vražnike.

Ob priliki zadnje povodnji v Nemčiji so opazovali v bližini mesta Dessau nekak splan, nekaj skupaj zbitih desk, katere so gnali naprej valovi. Na spla-

vu je bila pasja kočica s psom, lisica, mačka s tremi mladiči, divji zajec ter kokoš. Ko je splav obtičal ob kraju, je prva pobegnila lisica, ne da bi se bila zmenila za zajca, kokoš in mačke. Za lisico je odkrevsal zajec, ne da bi ga zasledoval pes. Kokoš in mačke so ostale skupaj s psom na splavu, ki se jim je zdel bolj varen nego na debelo oblatena tla.

Iz omenjenega resničnega slučaja se da marsikaj sklepati. Znano je, da ima veliko moč nad živalmi dresura (ukrotitev). Pred nedavnim časom so razka- zovali na razstavi v Berlinu kletko, kjer so životarili skupaj v najlepšem miru: pes, lisica, mačke, miši in ptiči. Živali se niso med seboj napadale, ker so vedele, da ne smejo kazati sovražnosti in v drugi vrsti si niso storile nič žalega, ker so bile site. One živali na splavu so bile sigurno gladne in jih ni nikdo krotil na sporazum. V tem sluča- ju jih je združilo in napravila za prijatelje edinega skupna nevarnost. In občutek tovarštva je bil tako velik, da je premagal tudi po rešitvi glad ter ro- parski nagon.

Iz omenjene živalske zgodbe bi se pa lahko tudi človeštvo v današnjih hudih časih marsikaj naučilo.

*

Sv. Križ nad Mariborom. Pri nas sta se v srečo dne 27. m. m. poročila Hauptman Franc, tajnik Kozjaške posojilnice in posestniški sin, ter Maček Micka, lastnica lepega Pipuševga posestva pri Sv. Križu. Ob navzočnosti nad 60 gostov iz domače ter sosednjih župnij in Ma- ribora, je izvršil poroko nevestin stric vlč. g. Franc Gartner, župnik v Zgornji Polskavi. Priče sta bila: g. Galunder Filip in Gartner Joško, veleposestnika o Sv. Križu. Novoporo- čencema obilo sreč!

Javnost je zrla s ponosom v to ljubezen, jo odobravalala ter stavila drugim za vzgled.

Odkar so bili odšli plemiči s Hartenštajna in je bil pognal slepi Hrvat med kmečki narod ja- bolko puntarske zavesti, je tudi Emin izvoljenec nekako zanemarjal trg. Mu je pač tudi prijalo, da si ga je zopet izbral priprosti ter tlačeni človek za vodjo ter odrešenika iz okovov grajskega jarma.

V Emi je tlelo po ženski navadi precej samo- pašnosti in je hotela imeti Pavla le zase in ne da so se ogrevali ob njem še nešteti drugi. Morila jo je ljubosumnost, zakaj so mu drugi več kakor ona, kateri je obljubil spremstvo skozi celo živ- ljenje. In nazadnje je bila ona pač le prosta tržan- ka in ne tlačansko kmečko dekle; navduševanje na boj za staro pravdo ji je bilo tuje, ker ni oau- sila nikdar trdosti in neusmiljenosti grajske pe- te. Nekaj jej je še povrh šepetalo, da bi moral Pavel držati bolj z gospodo, pri kateri je uslužben tako dobro, nego s kmeti, ki so vsi uboge ter bo- jazljive pare, ki tudi vlečejo in se uravnavajo po trenutnem vetru splošnih govoric ter hujskarij.

Kratko in malo: Ema je bila urezana ter prikro- jena bolj po gosposko in želela isto tudi od pre- ljubega ljudskega junaka Pavla.

Ravnokar omenjene očitke mu je povedala večkrat očito in ga prosila, naj bo tak, kakor je bil še pred kratkim, ko je bil učitelj plemičev. Povrh je mešanje ter podžiganje ljudske nevolje zanj nevarno, ko je že enkrat okusil grajski ko- robač iz rok starega Taha na Stattenbergu.

Preljubi je uvideval upravičenost Emine skrbi zanj in bi se bil gotovo oprijel njenih nasvetov, da mu ni pahnil v naročje celega ljudskega zaupanja slepec iz hrvaškega Zagorja. Ako je učil poprej izgovarjati kmete — a, mora sedaj ponav- ljati z njimi tudi — b! Vendar stari Jurkovič ga še ni toliko podžgal za boj proti krivicam pripro- stega človeka, še bolj ga je usmeril za ciljem ljud- skih pravic slepčevvodnik Peretičev Ivica. Hrva- ta sta se mudila pri njem v Lesičnem par dni in je imel priliko dovolj, da ga je uvedel brihtni zaupnik zagorskega kmečkaga gibanja Ivica v podrobnosti punta, njega organizacije in mu raz- ložil zahteve kmečke zveze. Zagorec je zaupal nje-

»No, tedaj ti bodem povedal: Tvojo službo hoče.«

Od tiste dobe dalje ni bilo več tistega pro- silca pri uradniku.

Še eno steklenico.

Če je šel Ludovik XV., kralj Francije, na lov, je vzelo njegovo spremstvo 50 steklenic vina s seboj. Ker pa kralj ni skoro nikoli vina pil, so pa začeli spremljevalci piti že pred lovom. Nekoč pa se je pripetilo, da je postal kralj žejen in je zahteval vino. Vse steklenice so bile pra- zne. Vsi so se prestra- šili, ker so mislili, da se bo kralj razjezil. A on pa je rekel mirno: »Vzemite v bodoče 51 steklenic s seboj, da

Limbuš pri Mariboru. V pondeljek dne 18. m. m., je zatisnila svoje oči po dolgem trpljenju, katero je z največjo vdanostjo prenašala, gdč. Katica Lipnik. Sledila je v prerani grob dragemu očetu, ki je komaj pred dobrim letom zapustil to dolino solz. Neizprosna sušica, kateri je podlegel oče, je pobrala sedaj še tudi njo. Stara komaj 23 let, je morala, dasi prej cvečola kot roža, dati svetu za vedno slovo. Marija jo je hotela! Ko se je v Limbušu pri Mariboru osnovala Marijina družba, je bila ona ena med prvimi, ki se je iste z vso vnemo oprijela. Prekrasen je bil njen pogreb na limbuško pokopališče. Ob odprtem grobu se je z vznesenim govorom poslovil od drage Katiche vlč. g. župnik Bračič, povdarjajoč posebno njeno veliko skrb za Marijino družbo, kar naj bi si vsa dekleta naše fare posebno k srcu vzela. Poslovala se je s prisrčnimi besedami tudi gdč. Marica Marinškova od rajne tovarišice in je njen govor privabil vsem solze v oči. Draga Katica! Izprosi nam vsem, da se enkrat snidemo v naši nebeški domovini. Počivaj v miru!

Selnica ob Dravi. Naznanjam Vam, da je dne 24. m. m. pričelo goretj pri g. Možiču, po domače Pungert. Prvi zublji so švigili iznad slamnate strehe kašče okrog pol 7. ure. Ogenj je upepeli kaščo, v kateri so imeli shranjeno vso letino in slamo, in se je razširil na stiskalnico. Domači in najbližnji sosedi so ubranili stanovanjsko hišo in svinjak, ki sta tudi s slamo krita in sta oba v neposredni bližini gorečega postopja. Znosili so ves sneg, ki je bil v bližini, na strehe, ker je voda zelo oddaljena od kmetije. Ker je eno uro daleč od državne ceste, ognjegasci sploh niso prišli na kraj nesreče. Zavarovalnica znaša le okrog 3 tisoč Din. — Ž. R.

Remšnik. Znano gostilno Grögl je kupil g. Rud. Rebernik iz Brezna, kateri je začel obratovati na Svečnico. Gosliničarju Juriju Grögl, ki je nešteti in neštetokrat dajal v svoji že obče znani radodarnosti piti in jesti za božji lon, želimo obilnega povračila od Vsemogočnega že na tem, najbolj pa na onem svetu. Vsa naša vera temelji na šestih resnicah, posebno na oni: Bog vse dobro plačuje! Novemu gosliničarju pa daj Bog povsod dovolj uspeha, posebno v solidni in narodu koristni postrežbi. Bog živi!

bo še zame — ena preostala.

V Ameriki.

Amerikanec: Pri nas v Ameriki ima vsaka hiša svojega kuharja.
Slovenec: To še nič ni! Pri nas v Mariboru ima vsak vojak — svojo kuharico.

Iz šole.

Profesor: No, Cvilič, kje smo bili včeraj?

Dijak: Jaz sem bolan ležal doma; kje pa ste vi bili, tega — ne vem!

Hitra pomoč.

Mlad berač: Prosim, milostni gospod, daj mi kaj v Boga ime — že tri dni nisem prav nič jedel.

Trgovec: Jaz dajem samo starim ljudem.

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Anton Macun, trgovina z manufakturo v Gosposki ulici.

Mariborski konsum, Glavni trg.

Franc Klajnšek, trgovec, Glavni trg.

Jančič Karl, trgovina, Aleksandrova cesta 11.

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Josip Farkaš, trgovina.

Perger Tomaž, trgovec.

V Kapeli pri Radencih.

Franjo Steinbauer, trgovina.

V Ptujju.

Anton Brenčič, trgovina z železnino.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Franc Dobovičnik, Gosposka ulica 15. (pri nakupu za 300 Din.)

Franc Strupi, steklar.

Brumec Anton, trgovec, Gosposka 2 (pri nakupu za 200 Din)

Pod tem zaglavjem homo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Št. Peter pri Mariboru. V nižji tečaj višje pedagoške šole v Belgradu je sprejet tukajšnji učitelj g. Bertonec Vlado. Šolska oblast naj poskrbi, da pride pravočasno nadomestilo oziroma druga učna moč. — V mariborski bolnici se zdravi upraviteljica deklinške osno-

vne šole č. s. Gema. Vzorni vzgojiteljici naše mladine želimo skorajšnjega popolnega okrevanja. — Vodstvo fantovskega krožka, odseka prosvetnega društva »Skala« je prevzel g. Knuplež Lojzek. Začasno je bil vodil krožek društveni predsednik. — Nekaj nam Šentpetčanom manjka. In kaj? Društvenega doma. Res živimo v času splošne gospodarske krize, a vendar bomo morali misliti na svoj dom, ker brez lastnega doma je nemogoč večji razmah prave krščanske prosvete. — Zlahtne vinske kapljice imamo še dovolj in radi bi jo prodali. Kupci se od blizu in daleč prijazno vabijo! V ceni smo zmerni, kakovost vina pa je izborna. — Mesto občinskega odbornika je odložil Ornik Jožef iz Nebove. Imenovani že od prevrata sem deluje v našem občinskem zastopu.

Ruperče pri Mariboru. V nedeljo dne 24. m. m. je obhajal svoj god in svojo 70letnico naš velespoštovani sosed Vinko Verlič, posestnik v Ruperčah, občina Grušova. Kakor vedno tih in skromen, tako je tudi to svoje slavje želel imeti neopaženo in brezhrupno, kar je zlasti v današnjih sila resnih časih edino prav. Sredi svojih otrok, vseh že odraslih, se je ob strani svoje 66letne skrbne ženke spominjal svojih po številu in skrbih mnogih let. Spomine pa so mu lajšale in olajšale pesmice, ki so mu jih zapeli njegovi sinovi z več prijatelji, člani marješkega moškega zbora. Jubilant je eden izmed velezaslužnih mož v našem kraju: županoval je občini 20 let pred in 6 let po vojni, je že 36 let cerkveni ključar, dolgoletni sodni cenilec in še danes član občinskega odbora. Bil je vedno, že pred vojno, zaveden narodnjak, kar je bilo v tistih časih redko in tudi nevarno. Zato pa je tudi svoje deco vzgojil sebi enako. Našemu velespoštovanemu in priljubljenemu 70letniku kličemo: Ohrani naj Te Vsemogočni še do najskrajnejšega števila usojenih let v čilem zdravju ter božjem varstvu!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V starem letu smo imeli 23 porok, rojenih je bilo 81 otrok, umrlo pa jih je 56. Proti koncem leta je umrl v Ithovi dobri mladenič Friderik Kaučič na jetiki. Teden dni se je zdravil na Golniku, kol neozdravljivega so ga poslali domov, kjer je nepričakovano že čez dva dni umrl. Bil je ve-

mu kot vodji tihega upornega gibanja v Bistriški dolini med drugim tudi tole:

Hrvaški uporni kmetje so si že izvolili v Stubici vrhovno vlado treh mož. Načelnik je Matija Gubec, imenovan beg, poleg njega še Pasanec in Ivan Mogaič. Vlada se sestaja z drugimi kmečkimi voditelji na posvete pod lipo pri cerkvi v Gornji Stubici, kjer izdaja ukaze in razglašja javne sodbe. Razen vlade je že urejena tudi vojska. Za vrhovnega poveljnika ali vojvodo je proglašen Ilija Gregorič, katerega sluša enajst kapitanov. Vojvoda Ilija je ustvarjen za vodjo kmečke vojske. Rodom je iz Ribnikov blizu Metli na Kranjskem, s posestva grofa Štefana Frankopana. Ob priliki turškega navala na Kranjsko (1557) je bil ujet in odveden v robstvo. Ko je ušel Turčinom, se je nastanil v Brdovcu na Tahovi posesti. L. 1568 je bil drugič zajet od Turkov in odpeljan v Carigrad. Rešil se je tudi tokrat srečno jetništva in se vrnil nazaj v Brdovec. Radi pobega iz turškega suženjstva ga imenujejo splošno »Prebeg«. Ilija je seve izurjen vojak, služil je mnogo let v hrvaški krajini in pod vrhovnim poveljnikom Francem

Lenkovičem in Semeničem. Kmetje so mu obljubili vrhovno poveljstvo pod pogojem, da se pridruži njihovi zvezi. To je storil tem raje, ker ima veliko jezo na Taha, ki mu je ugrabil ves imetek, v vrednosti 200 cekinov.

Namen kmečke zveze je: rešiti podložnike iz oblasti plemiške gospode in radi tega jo imenujejo »mesko punto ali puntarijo«. Zunanje znamenje upornikov je zimzelen ali bršljan, ki ga nosijo za klobukom. Kadar poziva »moška punta« občine (župe), da se jim pridružijo, jim pošljejo petelinovo pero, znamenje bojevitosti. Sprejem v »punto« je slovesen. Ako kdo prijavi pristop, mora stopiti v na tla začrtani krog, vzdigniti desno roko in priseči slovesno zvestobo in pokorščino poveljnikom.

Punta bo gotovo dosegla, da bodo rešeni s časom vsi hrvaški in slovenski kmetje iz oblasti gospode. Odpravila bo vse uradnike, ki pobirajo dayke in naklade, vse mitnice ter carinske postaje, da bo odprta trgovina in svoboden promet do morja. Ako bo boj uspešen in to mora biti, bodo osnovali kmetje skupno v Zagrebu cesarska vlado

sten član mladeniške Marijine družbe. Na Devanji pa je odšla v večnost: vzgledna žena Jera Kurbus, žena drvanjskega župana Simona Kurbusa. Na ošpicah je umrlo 7 otrok. Sv. obhajil je bilo 20.750. — Naš pevski odsek, ki se je lani časno udeležil velikega pevskega koncerta v Ljubljani, bo na pustno nedeljo predstavljal v dvorani šaljivo igro »Pravica se je izkazala«. Takrat na svidenje v velikem številu pri predstavi! — Naši rekrutje se ob torkih zvečer z veliko vnemo udeležujejo rekrutnega tečaja pod vodstvom mladeniča Mihaela Žizkeca. Fantovski krožek že predeluje gradivo za pomladanske tekme. Dekliški krožek pa hoče zajeti vsa dobra dekleta za izobrazbo in je že imel letos dva sestanka. V knjižnici bralnega društva je pripravljenih precej novih knjig za pridne bralce. Izposodi si jih! Prihodnjo nedeljo bo imelo bralno društvo že drugo predavanje v bralni sobi in obenem občni zbor. Napolnite jo udje do zadnjega kotička, kot v nedeljo dne 3. januarja, ko je prav zanimivo predaval č. g. kaplan A. Boštela o denarni krizi.

Sv. Boženek v Slov. goricah. Prvi mrlič v novem letu v naši župniji je bila Julijana Selter, prevzitarica iz Bišečkega vrha, stara 82 let. Izročena je bila materi zemlji v nedeljo dne 17. m. m. Rajna je bila 31 let vdova ter si je s pomočjo svojih otrok kupila posestvo, na katerem sedaj gospodarji hčerka franciška poročena Mesaret; pri kateri je rajna preživela svoje zadnje dni. Rajni daj ljubi Bog večni mir in pokoj! Ostalim pa naše soznanje!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Na lastno prošnjo je bil razrešen županske službe g. Franc Mulec v Senarški. Na njegovo mesto je bil dolčen g. Matija Vračič, kmet v Spodaji Senarski. V občini Osek je bil z odlokom banske uprave razrešen občinski poslov ves občinski odbor. Za novega župana pa je bil imenovan g. Jakob Čuček, kmet v Oseku. — Pred kratkim bi se v Spodnjem Porčiču lahko zgodila huda nesreča. Vinko Dvorsak, posestniški sin, je peljal polno naložen voz proti Sv. Lenartu. Po nesreči je padel pod voz ter mu je šlo kolo čez desno nogo in desno oko. In kakor bi bil po čudežu otežen, se mu ni pripetilo nič hudega, razen da ga je po roki nekoliko po-

praskalo, kar je pa bilo v par dnevih zopet dobro. — Prejšnji teden smo ob veliki udeležbi pogrebcev pokopali dobrega mladeniča Pepeka Siročič, starega še ne 18 let. Učil se je v Zagrebu mizarstva. Pa se ga je lotila zahrbitna jetika, ki ga je spravila najprej v posteljo, potem pa še v prezgodnji grob. Bil je tihega, mirnega in skromnega značaja, zato ga je vse rado imelo. Počivaj v miru, blagi mladenič!

Velika Nedelja. Na Runču je v ponedeljek dne 25. m. m. zvečer izdihnil priden fant 37-letni Janez Novak, dolgoletni ministrant v runški kapeli, kot krštev fantovske podivjanosti. Njegovo truplo kaže vse znake pravega zverinskega umora. Storilec, kmetiški sin K. iz Ključarovec, je že v zaporih. Mladina, kam iadraj?

Sv. Janž na Dravskem polju. Svatje na gostiji Jesenko-Marčič so za tukajšnji društveni dom darovali 110 Din. Bog povrni! Živeli posnemovalci!

Zupstija vas. Na gostovanju Pišek-Peršuh v Zupstiji vasi se je nabralo za Klaverjevo družbo kot pomoč zamorčkom 100 dinarjev. Bog plati!

Ptuj. Pokojni smateri Brendičovi iz Ptujja v spomin! Prišla bo pomlad, zapihali bodo topli vetrovi, ozelenela bodo polja in gozdovi, ozelenela »njiva božja« na Rogoznici. In pred lično hišico na Ljulomerski cesti bo posnulo v ogradi; nje pa, ki je s tako ljubézaljo in vnemo čistila in gojila gredice in nasade, že leto dni ni več med živimi. 30 let so učkali »matis Brendičeva; 10 otrok so dali slovenskemu narodu. Janža krčmari v svojem krcarskem kotu, Franc sadjari na domačiji, še pred kratkim je županoval izvolfeni Mihael mestu Ptujju. Lejze meči platno, Tone reže železo, dr. Vinko polni zlato v tuje zobe, no in uravljiva Micka, desna roka rajne matere, sadi in ogreba iste gredice, katere so mač tako ljubili. Nacek in Jakob in Terezija so pa umrli pred njimi in pred njihovo smrtjo je zginit Ješko na ruskih poljanah. Pa še ni bilo dosti poštene vzgoje in brige z lastnimi otroki, še Jurij je našel pri materi svoj dom in postal gospod Jurij. Bil so mati Brendičeva prava slovenska krščanska mati, o kateri pravi dr. Krek, da gori njeno življenje kakor

sveča, ki razsvetljuje in ogreva celo okolico, brez hrupa in godranjanja, vedno tako svetlo in toplo, dokler ji reje znanjka in ugasne. Ker ni mogel pred letom spremilit matere na zadnji poti, se jih spominja ob obletnici smrti dne 6. februarja na nar. Ptujskega polja, želeč jim pri Bogu zasluženi mir in pokoj. M. L.

Ptujska gora. Okoli 30 fantov je prišlo na prežo na gostijo Dolenc-Kurmer in to maskirani kakor maskori. Začeli so razgrajati okoli voglov, nakar jih pride miriti hišni gospodar Gajser. Pitt niso dobili in zato pa lop po gospodarju s kolom po hrbtu. Divjaškega dela še ni bilo konec, razgrajali so naprej. Pametni domači fantje so se razpršili in bežali vsak na svojo stran. Martin Predikaka se je skrivil v hlev Kozodečev. Neusmiljeni pretepač je besnel po hlevu tako dolgo, dokler ni našel v falihi skritega Martina Predikaka. Zasadil mu je krevelj, čeljusti in ga tako hvlekel iz jasi na pr. to. Martin je bil še točko pri zavesi, da se je izmučil in skrivil pod pod, kjer je obtežal. Nezavestnega so prepelejali v ptujsko bolnico. Fantje, kedaj boste nehali s takimi surovostmi!

Iz ptujsko okolice. Vsem svojim krajevnim, farnim in srezkim vjaskim bratcem in prijateljem, ki so me tekom 14 let zvesto ali nezvesto spremljali po raznih gostilnah v mirazu in vročini, v dežju in snegu, po lepih cestah in blatnih klancih, ob blisku in gromu, po noči ali po dnevu, z vozom ali peš; kakor tudi vsem, ki so z menoj potovali ravno ali krivo, po cestah ali po jarkih, z glavjo naprej ali z nosom ob zemljo, ob času suše ali evenka, ob gotovini ali porgi, naznanjam neverjetno in vendar resnično vest, da sem se z dnem 16. I. 1932 za vedno od vas poslovil ter stopil pred ogledalo reka, ki pravo: »Hudo je družina prizadeva, če smrt ugrabi ji očeta; stokrat hujše pa še tam, kjer oče čisto je pijan.« Tako hočem pokazati, da ni vedno resničen oni pregovor, da se pijanec spreobrne, ko se v grob vrne. Mesto njega hočem uveljaviti novejšo, današnjemu času primernejše geslo: »Ni na svetu tako strasti, ki je trdna volja ne zdrobi.« — A. C.

Cirkovce - Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Ne čudita se naslovu. Takoj bodele spoznali, da nisem napisal ravno narobe. Cirkovski

za vse hrvatsko-slovenske pokrajine. Pobirali bodo sami vse davke in naklade ter skrbeli za varnost Krajine, za katero se gospoda itak ne briga. Pokorni bodo le kralju in nadvojvodi, drugemu nikomur.

To so bili nauki, načrti ter zahteve, katero je razlagal na dolgo ter široko puntar Ivica Peretič grajskemu kovaču in mu jih zasadil tako globoko v srce, da ni mogel odnehati — niti popustiti glade započete puntarije, ko ga je prosilo za to najljubše bitje na svetu — krepostna in že v dekliski mladosti dalekovidna Ema. Sicer jo je zagotavljal, da bo že zahajal večkrat v trg, a sedaj je preveč naročil v delavnici in pri izdelavi finjšega orožja in dragocenih oprem mora pač biti sam navzoč in prijati za delo; v resnici pa je razmišljal ob količkaj prostem času o ustroju nove kmečke organizacije po Hrvaškem, ki ima tudi za cilj: odrešenje Slovencev. Pavel je bil že preveč v moških letih in mu ni bila dovolj le ljubezen do nedolžnega dekleta, njegov duh je silil tudi ven v javnost, med toliko stoletij od tujcev zatirani ter neusmiljeno izže-

mani kmečki narod. Čutil in videl je na lastne oči, da ga tukajšnji kmetje hočejo ter morajo imeti, da bo dosežen cilj zedinjenja s Hrvati, skupne osvoboditve ter tolikanj zaželjene samostojnosti. Vest mu ni le šepetala, ampak mu naravnost kričala, da je boj za svobodo, za staro pravdo in za kmečko pravično vlado več, nego neprestano ljubimkanje. Mož sicer rabi milino ženskega srca, narod in domovina tirjata in zahtevata od pravega moža tudi svoje!

Nikakor ne smemo misliti, da bi se bilo razmerje med Pavlom in Emo radi udejstvovanja pri kmečkem gibanju ohladilo. Ravno nasprotno! Ema je začela s časom se bolj poglobljati v priprosto kmečko dušo in razumevati njene sto- in stoletne klice po odrešenju. Pavlov poduk o podrobnostih punta fej je odprl v marsičem oči, da se fej je začel prikupljati njen ljubi bolj kot kmečki kapitan, nego kot grajski vitez. Neznosne tlačanske razmere se morajo tako ali tako spremeniti in za slučaj prevrata bo kmet itak obračunal s plemstvom za vselej.

Nadaljevanje sledi.

Sveta mati Ana.

Motivenik za žene in matere.

Cene: 32, 33, 34, 35, 52 Din.

Razlika cene je v vezavah knjige. Cenejšje so za vsakdanjo obrabo, dražje pa za darovanje mladim ženam, in še zlasti nevestam, za katere je najdragocenejšje ravno še komaj dobro dovolj! Za naročbe se priporoča:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR

Inserirajte!

fantje imajo navado, da hodijo v lovrensko župnijo, posebno v sosednjo vas Gornje Pletanje, po žene in gosposinje in pravijo, da se obnese. Bogate so, pridne, pa tudi hude, če je treba. Da bi pa Cirkovčani vedno jemali in nič ne dali, to vendar ne gre. Zato je letos vrl mladenič Janez Drevenšek iz Gornjih Pletanj pogledal med Cirkovčanke in našel Marijino družbenko, vzorno mladenko Marijo Draškovič. Svoj lep poročni dan sta obhajala dne 25. m. m. Bog jima daj srečo in blagoslov na skupni življenski poti! Svatje so bili izredno dobre volje in v svojem poštemem veselju nabrali potem licitacije 105 Din za mariborsko novo bogoslovje in 105 Din za mariborsko dijaško kuhinjo. Stotero Bog plačaj! Da bi le imeli veliko posnemovalcev!

Studenice pri Poljčanah. Tukaj je umrl v pokojni cestar in prevzičkar Janez Bevc. Blagopokojni je bil večletni naročnik našega lista. Naj počiva v miru, preostalim pa naše srčno sočutje!

Dramlje. Dne 26. m. m. nas je zapustil naš priljubljeni gospod župnik Jožef Sigi. Stopil je v pokoj in se preselil v svojo novo hišico na Teharje. Teško smo se ločili od dobrega in zaslužnega gospođa, kateri je 11 let neumorno deloval med nami za čast božjo in dušni blagor svojih župljanov. Z nestrpnostjo smo pričakovali novega gospođa dušnega pastirja Alojzija Pirš, katerega smo dne 27. m. m. z radostnim srcem sprejeli. Sprejem je bil jako slovesen. Zelimo novemu gospođu župniku obilno božjega blagoslova pri delu v vinogradu Gospodovem in za blaginjo naroda!

Nova cerkev-Globočo. Umrla je Marijina družbenka Julika Goršek, komaj 22 let stara. Neizprosna jetika ji je pretrgala nit življenja. Bila je povsod priljubljena njena nedolžna veselost, s katero je vsakega razveselila. Imela je zmiraj pripravno voljo za dobro stvar. O njeni priljubljenosti je pričal njen pogreb. G. kanonik in dekan Pavel Žager, ki je vodil pogreb, je spregovoril pristrane poslovične besede, zakar mu bodi izrečena zahvala, kakor tudi gđ. Heleni Medved, pevca in pevka ter darovalcem šopkov in vencev! Draga Julika, počivaj v miru!

Sv. Vid nad Velšekom. Ljudsko gibanje v pretečenem letu kaže sledeče: rojenih je bilo 23 otrok, sladki zakonski jarem so si naložili 4 pari, umrlo jih je 17, 7 oseb več kot leta 1930. Med umrliimi sta dva mala otroka. Najbolj je kosila smrt med starimi, pa tudi osebam v najlepših letih ni prizanesla. Zadnji je zapustil to solzno dolino v pretečenem letu blagi oče, skrben gospodar do zadnjega vzdih, g. Martin Tamše, ki je bil naročnik in čitatelj »Slovenskega Gospodarja« dolgo vrsto let. Najni je bil v svojih mladih samskih letih izučen zidar. Starejši ljudje se ga še gotovo spominjajo, kako je tudi po sosednjih farah pomagal cerkve prenavljati ter izvrševal razna dela pri šolah in drugih stavbah. Bil je tudi več let občinski odbornik, šolski načelnik, med svetovno vojno tudi župan. Marsikatero pot je tudi zastopnik napravil ob svojih stroških, to pa zaradi ljubljenih svojih občanov. Nikdar z jezo, ampak vedno z veseljem in s prijaznim smehom na ustih je opravil težavna županska dela. V hišo božjo je posebno rad zahajal ne le ob nedeljah, ampak tudi ob delavnikih, kakor mu je čas dopuščal. Bil je tudi tukajšnje župne cerkve 23 let cerkveni ključar; njegova levica je pač marsikateri dar dala božjemu hramu, da ni vedla desnica zato. V ljub svoji darežljivosti ni imel nikdar pomankanja, kajti vseh svojih 5 otrok je lepo oskrbel. S svojo še živčo

zeno je živel 42 let v srečnem zakonu. Bogu udano je živel in Bogu udano tudi umrl v lepi starosti 72 let. Dan pred smrtjo je prejel sv. popotnico in dragi dan je v krogu svoje družine in sosedov mirno v Gospodu zaspal. Bil je tudi velik prijatelj petja v veseli in pošteni družbi. Najni ni imel nobenega sovražnika, ker je pomagal vsakemu, za kar ga je kdo prosil, ako je le mogel. Zato so pa tudi vsi na dan pogreba jokali in nobeno oko ni bilo suho, ko je domači župnik orisal njegovo lepo življenje. Blag mu hodi spomin in nebeška luč mu naj sveti!

Šmarje pri Jelšah. »Slovenskega gospodarja« prihaja v novem letu čela kópica v naš kraj. Pač lepo znamenje, da naši ljudje radi čitajo in polzvedujejo, kako se kaj po svetu godi in tudi drugod sedanja težko denarno stisko prenašajo. Upamo, da se bodo z isto vnemo poprijeli tudi družbe sv. Mohorje, ki nam za horih 20 Din tudi za tekoče leto ponuja razven običajnega koledarja še pet drugih podučnih in zabavnih knjig, med temi posebno »Kokoštereja«. Z veseljem smo čitali v zadnji številki našemu sosedu Francu Jugu v Zadržah od uprave izrečeno pohvalo za njegovo 60letnico zvestega naročevanja »Slovenskega gospodarja«. Bog daj, da bi mu tudi vsi sedanji naročniki tako zvesti ostali in vneto posnemali našega jubilarja, ki v svoji 61. starosti 82 let pesniško govori: »Teča let me k zemlji vleče — a'ž veselje mi kazi. — Blizje, bližje smri me kliče — truplo k zemlji mi išči. — Starost mraz in trohljiva — za prijatelje črva ima.«

Erošice. V vasi Bakoško pri Brežicah sta našla pri razkapanju sena dva fanta puško, ki je vsebovala star nabo. Po dolgem preizkušanju se je puška sprožila in je obležal eden od fantov mrtve.

Sv. Rupert nad Laškim. Prešmentano trdo nas prijemlje letošnja zima; v decembru je poledica napravila velikansko škodo na drevju, sedaj pa, ko sta v dolinah bili takorekoč že v spomladni brez snega, je v tukajšnjih visokih hrihkih pritisni nenavaden mraz, da je drevje celih 10 dni evelo v tako bujnem snenjem cvetu-drvju, da nismo samo z začudenjem odpirali očesa, ampak se bolj stiskali ušesa. Zato pa smo se toliko bolj držali toplih peči, in se zavriskali smo si napol glasno, prav glasno veseli biti pa v teh ljudih časih ne moremo; pri nas so namreč sedaj gostije, ženitovanja kar na kupe, saj je bilo eno nedeljo 12 parov na oklicih. Pri tem se je pa zgodila tudi žalostna, a bolj srčnozna reč: Minulo nedeljo je bila imenitna poroka v Grahovčah; nevesta je povabila tudi šentruperški pevski zbor na gostijo. Fantje imajo namreč dober moški zbor. Toda komaj so prišli v Grahovče, jih je v temni noči napadla cela tolpa divjakov — vožarjev (kobličarjev) iz bližnje okolice. Junaki so bili seveda oboroženi z noži in koli; z divjim vpiljem in ausbiksom so navalili na nič hudoga sluteča pevce. A šentruperški fantje tudi niso šleve, postavili so se tako pogumno, da so se napadalcé končno

Pri astmi in boleznih srca, pri in pljuč, rahlisu in škrofulozi, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« granulice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapreke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. — »Franz Josefova« granulica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

»skorajžne skrili pod postelje in v kate; nato so naši fantje mirno in dostojna odšli. Vse naše dobre ljudi je bolel ne samo zahrbiti napad divjih poncevjakov, ampak še bolj surovost mladih ljudi, ki pač poznajo baharijo, než in kol, a nimajo nikoli v rokah dobre knjige ali poštenega časopisa. Napadaleci so bili večinoma iz št. Lenarja. — V zadnjem času so bili razrešeni štiri vrl občinski odborniki: dolgoletni, zaslužni župan Mart. Tratnik, 1. svetovalec Jakob Vrhovšek, Ignac Novak in Andrej Labich. Vsa čast možem, ki so es veliko dočrega storili svojo občini!

Sv. Kunigunda na Pohorju. O ti prešmentani predpust, kako si kraček, pa imaš tako malo novih zakonskih parov! V letu 1931 pa je bilo kar celih 13 parov. Prav velika razlika radi slabih časov. S strahom pogledujemo v bodoče življenje, kako se bomo rešili težkega bremena. Čitateljema »Slovenskega Gospodarja« pa priporočamo: Kdor še ni naročil lista, naj to dori. Kdor še ni poslal naročilne, naj jo čimprej pošlje.

Mörs-Meerbeck. Naša zveza je imela dne 26. m. m. svoj redni občni zbor v Oberhausenu, kateri je bil zelo dobro obiskan. Vseživ je zopet potrđila starega predsednika eno glasno, kakor po večini tudi ožji odbor, samo podpredsednik se je spremenil: namesto Andreja Braznikar-Hochheide je bil izvoljen Jožef Ramšak iz Schonnebecka. G. duhovni vođa je prepustil mesto g. Tensundernu, ker bo g. Hegenkötter v tem letu za nekaj mesecev odsoten, gre namreč v našo milo domovino na misijonsko delo. Najbolj pereče vprašanje je bilo podaljšanje potnih listov. Obupano gleda naše ljudstvo v bodočnost. Vedno več podjetij slavlja obrat in če rodni zavodi odpovedo podporo, kaj bodo potem? Ne vemo, kako bo z novo zaposlitvijo, če se bodo sploh še menili za tuje. Predsednik je dal obširno poročilo o delovanju zveze in njeni potrebi. Vedeti je treba, da dela vse pose brezplačno v čast božjo in korist narodu oziroma izseljencev, za kar je dobil priznanje. Važna točka je tudi bila notranja kolonizacija Jugoslavije, toda žalibog nimamo zalog potrebnih sredstev. Zborovanje je poteklo zelo mirno in so se po štirurnem razpravljanju razšli udeteženci z novim upom na nadaljnje delovanje v korist naše vane in domovine ter našega bližnjega.

Mörs-Meerbeck. Društveno življenje v našem društvu sv. Barbare. V preteklem letu smo imeli redno vsaki mesec zborovanja, 6 odborovih sej, nekatere zelo važne. Meseca februarja nas je obiskal g. izseljenški komisar Deželič, kateri je nam predaval o splošnem gospodarskem položaju in socialni zaščiti zlasti z ozirom na izseljence. Obljubil je, da bo vse storil, kar bo v njegovi moči, da zaščiti interese naših podanikov v tujini. Naše društvo je stopilo tudi v namški Rechtsschutz, kateri nas zastopa v potrebi pri sodnji. Meseca junija smo bili primorani vsled velike brezposelnosti in vedno večjega števila invalidov spremeniti način podpore, katero smo več let izplačevali po 50 fenigov za dobo treh mesecev. Za tako podporo smo izdali do junija 210 mark, sedaj imamo samo še enkratno podporo za one, ki postanejo invalidni, v znesku 15 mark. Veselje nismo obhajali razen praznika sv. Barbare, katerega smo praznovali dokaj lepo, in sicer po cerkvenem obredu tudi v dvorani s skupno večerjo in družinsko zabavo. Trije društveniki so obhajali srebrno poroko: Tovornik, Kristovčnik in Zalokar, katerim je društvo čestitalo in podo-

hilo za spomin 25letnice lepe podobe. V začetku leta smo imeli 71 članov, tekom leta so se 3 preselili v staro domovino, 5 jih je izstopilo in 5 zopet vstopilo, tako da štejemo 67 aktivnih članov in 14 častnih. Na občnem zborovanju meseca januarja je bil enoglasno izvoljen zopet stari odbor pod predsednikom Lindičem, ker pa nismo imeli drugega blagajnika, je bil izvoljen Koželj, ml. član katerega častitamo! Obdarovani otroci smo priredili dne 10. januarja. Po dobro obiskani cerkveni pobožnosti, katero je imel domači g. župnik, smo se podali v Ml. leniški dom, kjer nas je posetil tudi g. izseljeniški komisar Deželič s svojo E. soprogo, katere je prinesla za otroke mnogo sladkarij in podobice. G. komisar je pa prispeval iz svojega za obdarovanje 20 mark. Otroci so dobili poleg navadnega darila za pod zob še 3 metre kontentov za srajce. Obdarovali smo 73 otrok. Zanimivo je bilo poslušati otroke, ko so pevali in deklemirali pobožne narodne in domoljubne pesmi v slovenski jezik, za kar ima največ zaslug mladi Tovornik. Sedaj smo prestopili v novo leto, imamo š. bolj t. mne razmere pred očmi. V prvih desetih dneh januarja smo naredili samo 4 šhte, tako da so nekateri oženjeni očetje prinesli 4 šhte po 2 do 15 mark domov. Kdor je dobil 20 mark, je bil že zelo redek. Več za je seveda tudi društveno življenje močno otežkočeno. — Zelo pohvalni so koral naših oblasí v Düsseldorfu. G. generalni konzul Brano Markovič z g. komisarjem Deželičem sta podvzela zelo potrebne ukrepe pri ministrstvu financ in socialne politike v pogledu olajšave take na potne liste naše najbednejše rojake. G. minister dr. Kostrenčič je nato telegrafično odgovoril konzulatu, da bode vse storil in tudi sam posredoval pri finančnem ministru za prosto izdavanje vize in potnih listov. To je res nujno potrebno. Ljudje so na cesti, ni dela in ne jela. Kje vzeti še za potni list? Dalje so se podvzeli koraki glede izгона naših brezposelnih. V to svrhu upamo, da se je že nekaj ukrenilo pri banski upravi, kamor je bil takoj poslan šef kabineta socialnega ministrstva, da tam posreduje, kako in na kak način bi bilo mogoče dati našim izgnanim streho, delo in jelo. Bog daj obilo uspeha in dobrih src v domovini!

*

Novi lovski zakon.

V dveh prejšnjih številkah našega lista že smo objavili poglobljene določbe novega lovskega zakona. Preostaja nam še, da sporočimo svojim čitateljem velevažne določbe o povračilu škode in nekatere druge odredbe.

Škoda po lovu in divjačini.

Lovski upravičenec je dolžan povrniti:

1. škodo, ki jo z lovom store on sam, njegovi čuvaji, pomočniki, sluge in njegovi lovski gostje, kakor tudi vso škodo, povzročeno po njihovih lovskih psih (škoda po lovu);

2. praviloma vsako škodo, ki jo v njegovem lovišču stori z lopovostom zaščiteni divjačini (§ 2, oddelek 1) na zemljiščih in pridelkih, ki se nahajajo na teh zemljiščih (škoda po divjačini).

Za škodo, povzročeno izvestnemu zemljišču po divjih svinjah v poslednjih dveh mesecih v iznosu od 300 Din, odgovarja v vsakem primeru lastnik ali zakupnik lovišča, v čigar področju se to zemljišče nahaja.

Ako škoda znaša nad 300 Din, pa se divje svinje ne drže stalno v tem lovišču, plačata

škodo po polovici lastnik odnosno zakupnik lovišča, v katerem je škoda povzročena, in lastnik ali zakupnik najbližjega lovišča, v katerem se divje svinje stalno drže. Ako je takšnih lovišč več, pa se ne more ugotoviti, iz katerega lovišča so divje svinje prišle, odgovarjajo za to polovico škode lastniki in zakupniki teh po enakih delih, razen če se ugotovi, da divje svinje niso prišle iz teh lovišč. V tem primeru se izprača ta del odškodnine iz sredstev banovinskega lovskega fonda (čl. 51).

Čigar zemljišču preti škoda po divjačini, je upravičen zemljišče ograditi, poditi divjačino s svojega zemljišča in plašiti jo z ognjem in truščem po posebnih čuvajih ali na drug način, toda s tem ne sme napraviti škode zaščiteni divjačini (čl. 54).

Lovski upravičenec sme z dovoljenjem občupravnega oblastva prve stopnje tuja zemljišča v svojem lovišču ograditi ali jih pred oškodovanjem po divjačini zaščititi na kakšen drugi način, toda samo tako, da zemljiški lastnik zaradi tega ne trpi škode.

Toda tudi v tem primeru odgovarja lovski upravičenec za škodo, nastalo zaradi ograditve, kakor tudi za škodo po divjačini (čl. 50 in 51), razen ako dokaže, da je oškodovanec sam kriv, da podvzeti očuvalni ukrepi niso uspeli (čl. 55).

Škodo, ki jo divjačina napravi po sadovnjakih, hišnih vrtovih in drevesnicah in na posameznem mlade sadnem drevju, mora lovski upravičenec povrniti samo takrat, ako se dokaže, da je bilo podvzeto vse, s čimer razumen gospodar praviloma zaščiti take nasade.

Taki ukrepi so predvsem: ograje vrtov ter drevesnic v višini 2 m, beženje, postavljanje plašil, ovitje sadnega drevja in debel s slamo najmanj 150 cm široko in temu enako (čl. 56).

Odškodninsko razsodišče.

Zahteve po povračilu lovne škode ali škode po divjačini do višine 1000 Din rešuje odškodninsko razsodišče, ki se osnuje pri občinih ter sestoji iz predsednika odnosno njegovega namestnika in dveh članov. Zahteve po povračilu škode nad 1000 Din rešujejo pa redna sodišča (čl. 58).

Osebnne stroške (čl. 169 zakona o občem upravnem postopku) nosi vsaka stranka sama. Posebne stroške oblastev (čl. 168 zakona o občem upravnem postopku), kamor spadajo tudi pristojbine članov odškodninskega razsodišča (čl. 59, odstavek 6 tega zakona), nosi ona stranka, po katere krivdi je povzročeno vse postopanje ali neki njegov del.

Ako odškodninsko razsodišče ne prizna nobene odškodnine, mora nositi posebne stroške oblastev oni, ki je zahteval odškodnino.

Ako odškodninsko razsodišče prizna odškodnino v višjem znesku, nego jo je ponudil lovski upravičenec pri poravnalnem poskusu (čl. 63 in 67), trpi odškodnini obsojeni vse omenjene stroške. Ako razsodišče prizna odškodnino v enakem ali nižjem znesku, nego je ponudil lovski upravičenec pri poravnalnem poskusu, jih trpi oni, ki je zahteval višjo odškodnino (čl. 68).

Lovska društva.

Gojenju divjačine in pospeševanju lovstva, strokovni izobrazbi in organiziranju lovcov kakor tudi čim boljšemu in vestnejšemu izvrševanju zakona in predpisov o lovu služijo lovška društva. Lovška društva morajo pri-

padati zvezam lovskih društev, a zveze lovskih društev se združijo v osrednji zvezi lovskih društev kraljevine Jugoslavije.

Zveze lovskih društev se imajo osnovati za vsako banovino, a osrednja zveza lovskih društev v Belgradu. Za območje mesta Belgrada izda odločbo minister za šume in rudnike na predlog osrednje zveze lovskih društev.

Za eno banovino se sme priznati samo ena zveza lovskih društev, a za vse državno ozemlje samo ena osrednja zveza lovskih društev kraljevine Jugoslavije (čl. 76).

Prehodne in zaključne odredbe.

Zemljišča veleposestnikov, ki so po zakonu o agrarni reformi odvzeta in predana v posest interesentom agrarne reforme, združi občne upravno oblastvo prve stopnje z občinskimi lovišči, kjer ta obstojajo, po uradni dolžnosti v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona. Zakupnik občinskega lovišča je dolžan, da za tako pridobljeno površino plača sorazmerno povišano zakupnino (čl. 7). Pri uporabi tega pr. lpsa se ima postopati smiselno po odredbah iz čl. 5 in 13, odstavek 2 tega zakona.

Ako zaradi združenja zemljišč, navedenih v prvem odstavku tega člena, z občinskim loviščem veleposelniku ne bi preostalo 200 ha nepretrganega zemljišča, se tudi to zemljišče združi z občinskim loviščem (čl. 107).

S tem zakonom se ne izpreminjajo roki že obstoječih zakupnih pogodb, odobrenih od strani občne upravne oblasti prve stopnje (čl. 110).

Ta zakon stopi v življenje z dnevom objave v »Službenih Novinah«, a dobiva obvezno moč v posamezni banovini istočasno z banovinsko uredbo, s katero se uravnavajo lovski odnosi, navedeni v prvem odstavku čl. 112 tega zakona odnosno na področju uprave mesta Belgrada istočasno z uredbo, izdano od strani ministrstva za šume in rudnike. Banovinske uredbe se imajo izdati najdalje v roku šestih mesecev po objavi tega zakona (čl. 113).

*

Vprašanja in odgovori.

»Karitas« življensko posmrtno zavarovanje.

Odgovor:

Na mnoga vprašanja glede tega zavarovanja odgovarjam, da je to zavarovanje popolnoma varno in imajo zavarovalne police Karitas veljavo kot prave življenske police, ki imajo tudi odkupno vrednost, kar pri zavarovanju pri raznih »samopomočih« ni. V zavarovanje se sprejemajo osebe od 7. do 80. leta starosti. Pristopnina znaša pri »Karitas« samo 10 Din enkrat za vselej. Pri zdravih ljudeh do starosti 65 let ni nobenega čakalnega roka in cela zavarovana svota se izplača takoj po smrti zavarovanca, ako je le enomesečna zavarovalnina plačana. Zavarovanje se lahko začne z mesečnim prispevkom 5 Din (najnižje), da je tako tudi manj premožnim osebam omogočeno, da zavarujejo sebe ali kako drugo osebo. Višina mesečnih zavarovalnih prispevkov je odvisna od višine zavarovalne svote in od starosti zavarovanca. Najvišji znesek, za katerega se lahko zavaruje, je Din 10.700 in najvišji mesečni prispevek Din 75. Mesečni prispevki so pri »Karitas« vsak mesec enaki, četudi umrje večje število članov. Pri »samopomočih« pa mora zavarovanec plačevati višjo premijo, ako umrje en mesec več članov. Tega pri nas ni. Važno in zelo ugodno je tudi določilo, da se izplača preostalim dvojna za-

Limbuš pri Mariboru. V pondeljek dne 18. m. m., je zatisnila svoje oči po dolgem trpljenju, katero je z največjo vdanostjo prenašala, gdč. Katica Lipnik. Sledila je v prerani grob dragemu očetu, ki je komaj pred dobrim letom zapustil to dolino solz. Neizprosna sušica, kateri je podlegel oče, je pobrala sedaj še tudi njo. Stara komaj 23 let, je morala, dasi prej cvečola kot roža, dati svetu za vedno slovo. Marija jo je hotela! Ko se je v Limbušu pri Mariboru osnovala Marijina družba, je bila ona ena med prvimi, ki se je iste z vso vnemo oprijela. Prekrasen je bil njen pogreb na limbuško pokopališče. Ob odprtem grobu se je z vznesenim govorom poslovil od drage Katiche vlč. g. župnik Bračič, povdarjajoč posebno njeno veliko skrb za Marijino družbo, kar naj bi si vsa dekleta naše fare posebno k srcu vzela. Poslovala se je s prisrčnimi besedami tudi gdč. Marica Marinškova od rajne tovarišice in je njen govor privabil vsem solze v oči. Draga Katica! Izprosi nam vsem, da se enkrat snidemo v naši nebeški domovini. Počivaj v miru!

Selnica ob Dravi. Naznanjam Vam, da je dne 24. m. m. pričelo goretj pri g. Možiču, po domače Pungel. Prvi zublji so švigili iznad slamnate strehe kašče okrog pol 7. ure. Ogenj je upepeli kaščo, v kateri so imeli shranjeno vso letino in slamo, in se je razširil na stiskalnico. Domači in najbližnji sosedi so ubranili stanovanjsko hišo in svinjak, ki sta tudi s slamo krita in sta oba v neposredni bližini gorečega postopja. Znosili so ves sneg, ki je bil v bližini, na strehe, ker je voda zelo oddaljena od kmetije. Ker je eno uro daleč od državne ceste, ognjegasci sploh niso prišli na kraj nesreče. Zavarovalnica znaša le okrog 3 tisoč Din. — Ž. R.

Remšnik. Znano gostilno Grögl je kupil g. Rud. Rebernik iz Brezna, kateri je začel obratovati na Svečnico. Gosliničarju Juriju Grögl, ki je nešteti in neštetokrat dajal v svoji že obče znani radodarnosti piti in jesti za božji lon, želimo obilnega povračila od Vsemogočnega že na tem, najbolj pa na onem svetu. Vsa naša vera temelji na šestih resnicah, posebno na oni: Bog vse dobro plačuje! Novemu gosliničarju pa daj Bog povsod dovolj uspeha, posebno v solidni in narodu koristni postrežbi. Bog živi!

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Anton Macun, trgovina z manufakturo v Gosposki ulici.

Mariborski konsum, Glavni trg.

Franc Klajnšek, trgovec, Glavni trg.

Jančič Karl, trgovina, Aleksandrova cesta 11.

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Josip Farkaš, trgovina.

Perger Tomaž, trgovec.

V Kapeli pri Radencih.

Franjo Steinbauer, trgovina.

V Ptujju.

Anton Brenčič, trgovina z železnino.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Franc Dobovičnik, Gosposka ulica 15. (pri nakupu za 300 Din.)

Franc Strupi, steklar.

Brumec Anton, trgovec, Gosposka 2 (pri nakupu za 200 Din)

Pod tem zaglavjem homo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Št. Peter pri Mariboru. V nižji tečaj višje pedagoške šole v Belgradu je sprejet tukajšnji učitelj g. Bertonec Vlado. Šolska oblast naj poskrbi, da pride pravočasno nadomestilo oziroma druga učna moč. — V mariborski bolnici se zdravi upraviteljica deklishe osno-

vne šole č. s. Gema. Vzorni vzgojiteljici naše mladine želimo skorajšnjega popolnega okrevanja. — Vodstvo fantovskega krožka, odseka prosvetnega društva »Skala« je prevzel g. Knuplež Lojzek. Začasno je bil vodil krožek društveni predsednik. — Nekaj nam Šentpetčanom manjka. In kaj? Društvenega doma. Res živimo v času splošne gospodarske krize, a vendar bomo morali misliti na svoj dom, ker brez lastnega doma je nemogoč večji razmah prave krščanske prosvete. — Zlahtne vinske kapljice imamo še dovolj in radi bi jo prodali. Kupci se od blizu in daleč prijazno vabijo! V ceni smo zmerni, kakovost vina pa je izborna. — Mesto občinskega odbornika je odložil Ornik Jožef iz Nebove. Imenovani že od prevrata sem deluje v našem občinskem zastopu.

Ruperče pri Mariboru. V nedeljo dne 24. m. m. je obhajal svoj god in svojo 70letnico naš velespoštovani sosed Vinko Verlič, posestnik v Ruperčah, občina Grušova. Kakor vedno tih in skromen, tako je tudi to svoje slavje želel imeti neopaženo in brezhrupno, kar je zlasti v današnjih sila resnih časih edino prav. Sredi svojih otrok, vseh že odraslih, se je ob strani svoje 66letne skrbne ženke spominjal svojih po številu in skrbih mnogih let. Spomine pa so mu lajšale in olajšale pesmice, ki so mu jih zapeli njegovi sinovi z več prijatelji, člani marješkega moškega zbora. Jubilant je eden izmed velezaslužnih mož v našem kraju: županoval je občini 20 let pred in 6 let po vojni, je že 36 let cerkveni ključar, dolgoletni sodni cenilec in še danes član občinskega odbora. Bil je vedno, že pred vojno, zaveden narodnjak, kar je bilo v tistih časih redko in tudi nevarno. Zato pa je tudi svoje deco vzgojil sebi enako. Našemu velespoštovanemu in priljubljenemu 70letniku kličemo: Ohrani naj Te Vsemogočni še do najskrajnejšega števila usojenih let v čilem zdravju ter božjem varstvu!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V starem letu smo imeli 23 porok, rojenih je bilo 81 otrok, umrlo pa jih je 56. Proti koncem leta je umrl v Ihovi dobri mladenič Friderik Kaučič na jetiki. Teden dni se je zdravil na Golniku, kol neozdravljivega so ga poslali domov, kjer je nepričakovano že čez dva dni umrl. Bil je ve-

bo še zame — ena preostala.

V Ameriki.

Amerikanec: Pri nas v Ameriki ima vsaka hiša svojega kuharja.

Slovenec: To še nič ni! Pri nas v Mariboru ima vsak vojak — svojo kuharico.

Iz šole.

Profesor: No, Cvilič, kje smo bili včeraj?

Dijak: Jaz sem bolan ležal doma; kje pa ste vi bili, tega — ne vem!

Hitra pomoč.

Mlad berač: Prosim, milostni gospod, daj mi kaj v Boga ime — že tri dni nisem prav nič jedel.

Trgovec: Jaz dajem samo starim ljudem.

mu kot vodi tihega upornega gibanja v Bistriški dolini med drugim tudi tole:

Hrvaški uporni kmetje so si že izvolili v Stubici vrhovno vlado treh mož. Načelnik je Matija Gubec, imenovan beg, poleg njega še Pasanec in Ivan Mogaič. Vlada se sestaja z drugimi kmečkimi voditelji na posvete pod lipo pri cerkvi v Gornji Stubici, kjer izdaja ukaze in razglašja javne sodbe. Razen vlade je že urejena tudi vojska. Za vrhovnega poveljnika ali vojvodo je proglašen Ilija Gregorič, katerega sluša enajst kapitanov. Vojvoda Ilija je ustvarjen za vodjo kmečke vojske. Rodom je iz Ribnikov blizu Metli na Kranjskem, s posestva grofa Štefana Frankopana. Ob priliki turškega navala na Kranjsko (1557) je bil ujet in odveden v robstvo. Ko je ušel Turčinom, se je nastanil v Brdovcu na Tahovi posesti. L. 1568 je bil drugič zajet od Turkov in odpeljan v Carigrad. Rešil se je tudi tokrat srečno jetništva in se vrnil nazaj v Brdovec. Radi pobega iz turškega suženjstva ga imenujejo splošno »Prebeg«. Ilija je seve izurjen vojak, služil je mnogo let v hrvaški krajini in pod vrhovnim poveljnikom Francem

Lenkovičem in Semeničem. Kmetje so mu obljubili vrhovno poveljstvo pod pogojem, da se pridruži njihovi zvezi. To je storil tem raje, ker ima veliko jezo na Taha, ki mu je ugrabil ves imetek, v vrednosti 200 cekinov.

Namen kmečke zveze je: rešiti podložnike iz oblasti plemiške gospode in radi tega jo imenujejo »mesko punto ali puntarijo«. Zunanje znamenje upornikov je zimzelen ali bršljan, ki ga nosijo za klobukom. Kadar poziva »moška punta« občine (župe), da se jim pridružijo, jim pošljejo petelinovo pero, znamenje bojevitosti. Sprejem v »punto« je slovesen. Ako kdo prijavi pristop, mora stopiti v na tla začrtani krog, vzdigniti desno roko in priseči slovesno zvestobo in pokorščino poveljnikom.

Punta bo gotovo dosegla, da bodo rešeni s časom vsi hrvaški in slovenski kmetje iz oblasti gospode. Odpravila bo vse uradnike, ki pobirajo dayke in naklade, vse mitnice ter carinske postaje, da bo odprta trgovina in svoboden promet do morja. Ako bo boj uspešen in to mora biti, bodo osnovali kmetje skupno v Zagrebu cesarska vlado

sten član mladeniške Marijine družbe. Na Devanji pa je odšla v večnost: vzgledna žena Jera Kurbus, žena drvarjskega župana Simona Kurbusa. Na ošpicah je umrlo 7 otrok. Sv. obhajil je bilo 20.750. — Naš pevski odsek, ki se je lani častno udeležil velikega pevskega koncerta v Ljubljani, bo na pustno nedeljo predstavljal v dvorani šaljivo igro »Pravica se je izkazala«. Takrat na svidenje v velikem številu pri predstavi! — Naši rekrutje se ob torkih zvečer z veliko vnemo udeležujejo rekrutnega tečaja pod vodstvom mladeniča Mihaela Žizkeca. Fantovski krožek že predeluje gradivo za pomladanske tekme. Dekliški krožek pa hoče zajeti vsa dobra dekleta za izobrazbo in je že imel letos dva sestanka. V knjižnici bralnega društva je pripravljenih precej novih knjig za pridne bralce. Izposodič si jih! Prihodnjo nedeljo bo imelo bralno društvo že drugo predavanje v bralni sobi in obenem občni zbor. Napolnite jo udje do zadnjega kotička, kot v nedeljo dne 3. januarja, ko je prav zanimivo predaval č. g. kaplan A. Boštela o denarni krizi.

Sv. Boženek v Slov. goricah. Prvi mrlič v novem letu v naši župniji je bila Julijana Selter, prevzitarica iz Bišečkega vrha, stara 82 let. Izročena je bila materi zemlji v nedeljo dne 17. m. m. Rajna je bila 31 let vdova ter si je s pomočjo svojih otrok kupila posestvo, na katerem sedaj gospodarja hčerka franciška poročena Mesaret; pri kateri je rajna preživela svoje zadnje dni. Rajni daj ljubi Bog večni mir in pokoj! Ostalim pa naše soznanje!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Na lastno prošnjo je bil razrešen županske službe g. Franc Mulec v Senarški. Na njegovo mesto je bil dolčen g. Matija Vračič, kmet v Spodaji Senarski. V občini Osek je bil z odlokom banske uprave razrešen občinski poslov ves občinski odbor. Za novega župana pa je bil imenovan g. Jakob Čuček, kmet v Oseku. — Pred kratkim bi se v Spodnjem Porčiču lahko zgodila huda nesreča. Vinko Dvorsak, posestniški sin, je peljal polno naložen voz proti Sv. Lenartu. Po nesreči je padel pod voz ter mu je šlo kolo čez desno nogo in desno roko. In kakor bi bil po čudežu otežen, se mu ni pripetilo nič hudega, razen da ga je po roki nekoliko po-

praskalo, kar je pa bilo v par dnevih zopet dobro. — Prejšnji teden smo ob veliki udeležbi pogrebcev pokopali dobrega mladeniča Pepeka Siročič, starega še ne 18 let. Učil se je v Zagrebu mizarstva. Pa se ga je lotila zahrbitna jetika, ki ga je spravila najprej v posteljo, potem pa še v prezgodnji grob. Bil je tihega, mirnega in skromnega značaja, zato ga je vse rado imelo. Počivaj v miru, blagi mladenič!

Velika Nedelja. Na Runču je v ponedeljek dne 25. m. m. zvečer izdihnil priden fant 37-letni Janez Novak, dolgoletni ministrant v runški kapeli, kot krštev fantovske podivjanosti. Njegovo truplo kaže vse znake pravega zverinskega umora. Storilec, kmetiški sin K. iz Ključarovec, je že v zaporih. Mladina, kam iadraj?

Sv. Janž na Dravskem polju. Svatje na gostiji Jesenko-Marčič so za tukajšnji društveni dom darovali 110 Din. Bog povrni! Živeli posnemovalci!

Zupstija vas. Na gostovanju Pišek-Peršuh v Zupečji vasi se je nabralo za Klaverjevo družbo kot pomoč zamorčkom 100 dinarjev. Bog plati!

Ptuj. Pokojni smateri Brendičovi iz Ptujja v spomin! Prišla bo pomlad, zapihali bodo topli vetrovi, ozelenela bodo polja in gozdovi, ozelenela »njiva božja« na Rogoznici. In pred lično hišico na Ljulomerski cesti bo posnulo v ogradi; nje pa, ki je s tako ljubézaljo in vnemo čistila in gojila gredice in nasade, že leto dni ni več med živimi. 30 let so učkali »matis Brendičeva; 10 otrok so dali slovenskemu narodu. Janža krčmari v svojem krcarskem kotu, Franc sadjarji na domačiji, še pred kratkim je županoval izvolfjeni Mihael mestu Ptujju. Lejze meči platno, Tone reže železo, dr. Vinko polni zlato v tuje zobe, no in uravljiva Micka, desna roka rajne matere, sadi in ogreba iste gredice, katere so mač tako ljubili. Nacek in Jakob in Terezija so pa umrli pred njimi in pred njihovo smrtjo je zginit Ješko na ruskih poljanah. Pa še ni bilo dosti poštene vzgoje in brige z lastnimi otroki, še Jurij je našel pri materi svoj dom in postal gospod Jurij. Bil so mati Brendičeva prava slovenska krščanska mati, o kateri pravi dr. Krek, da gori njeno življenje kakor

sveča, ki razsvetljuje in ogreva celo okolico, brez hrupa in godranjanja, vedno tako svetlo in toplo, dokler ji reje znanjka in ugasne. Ker ni mogel pred letom spremilit matere na zadnji poti, se jih spominja ob obletnici smrti dne 6. februarja na nar. Ptujskega polja, želeč jim pri Bogu zasluženi mir in pokoj. M. L.

Ptujska gora. Okoli 30 fantov je prišlo na prežo na gostijo Dolenc-Kurner in to maskirani kakor maskori. Začeli so razgrajati okoli voglov, nakar jih pride miriti hišni gospodar Gajser. Pitt niso dobili in zato pa lop po gospodarju s kolom po hrbtu. Divjaškega dela še ni bilo konec, razgrajali so naprej. Pametni domači fantje so se razpršili in bežali vsak na svojo stran. Martin Predikak se je skrivil v hlev Kozodečev. Neusmiljeni pretepač je besnel po hlevu tako dolgo, dokler ni našel v falihi skritega Martina Predikaka. Zasadil mu je krevelj, čeljusti in ga tako hvlekel iz jasi na pr. to. Martin je bil še točko pri zavesi, da se je izmučil in skrivil pod pod, kjer je obtežal. Nezavestnega so prepelejali v ptujsko bolnico. Fantje, kedaj boste nehali s takimi surovostmi!

Iz ptujsko okolice. Vsem svojim krajevnim, farnim in srezkim vjaskim bratcem in prijateljem, ki so me tekom 14 let zvesto ali nezvesto spremljali po raznih gostilnah v mirazu in vročini, v dežju in snegu, po lepih cestah in blatnih klancih, ob blisku in gromu, po noči ali po dnevu, z vozom ali peš; kakor tudi vsem, ki so z menoj potovali ravno ali krivo, po cestah ali po jarkih, z glavjo naprej ali z nosom ob zemljo, ob času suše ali evenka, ob gotovini ali porgi, naznanjam neverjetno in vendar resnično vest, da sem se z dnem 16. I. 1932 za vedno od vas poslovil ter stopil pred ogledalo reka, ki pravo: »Hudo je družina prizadeva, če smrt ugrabi ji očeta; stokrat huje pa še tam, kjer oče čisto je pijan.« Tako hočem pokazati, da ni vedno resničen oni pregovor, da se pijanec spreobrne, ko se v grob vrne. Mesto njega hočem uveljaviti novejšo, današnjemu času primernejše geslo: »Ni na svetu tako strasti, ki je trdna volja ne zdrobi.« — A. C.

Cirkovce - Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Ne čudita se naslovu. Takoj bodele spoznali, da nisem napisal ravno narobe. Cirkovski

za vse hrvatsko-slovenske pokrajine. Pobirali bodo sami vse davke in naklade ter skrbeli za varnost Krajine, za katero se gospoda itak ne briga. Pokorni bodo le kralju in nadvojvodi, drugemu nikomur.

To so bili nauki, načrti ter zahteve, katero je razlagal na dolgo ter široko puntar Ivica Peretič grajskemu kovaču in mu jih zasadil tako globoko v srce, da ni mogel odnehati — niti popustiti glade započete puntarije, ko ga je prosilo za to najljubše bitje na svetu — krepostna in že v dekliski mladosti dalekovidna Ema. Sicer jo je zagotavljal, da bo že zahajal večkrat v trg, a sedaj je preveč naročil v delavnici in pri izdelavi finjšega orožja in dragocenih oprem mora pač biti sam navzoč in prijati za delo; v resnici pa je razmišljal ob količkaj prostem času o ustroju nove kmečke organizacije po Hrvaškem, ki ima tudi za cilj: odrešenje Slovencev. Pavel je bil že preveč v moških letih in mu ni bila dovolj le ljubezen do nedolžnega dekleta, njegov duh je silil tudi ven v javnost, med toliko stoletij od tujcev zatirani ter neusmiljeno izže-

mani kmečki narod. Čutil in videl je na lastne oči, da ga tukajšnji kmetje hočejo ter morajo imeti, da bo dosežen cilj zedinjenja s Hrvati, skupne osvoboditve ter tolikanj zaželjene samostojnosti. Vest mu ni le šepetala, ampak mu naravnost kričala, da je boj za svobodo, za staro pravdo in za kmečko pravično vlado več, nego neprestano ljubimkanje. Mož sicer rabi milino ženskega srca, narod in domovina tirjata in zahtevata od pravega moža tudi svoje!

Nikakor ne smemo misliti, da bi se bilo razmerje med Pavlom in Emo radi udejstvovanja pri kmečkem gibanju ohladilo. Ravno nasprotno! Ema je začela s časom se bolj poglobljati v priprosto kmečko dušo in razumevati njene stoletne klice po odrešenju. Pavlov poduk o podrobnostih punta jej je odprl v marsičem oči, da se jej je začel prikupljati njen ljubi bolj kot kmečki kapitan, nego kot grajski vitez. Neznosne tlačanske razmere se morajo tako ali tako spremeniti in za slučaj prevrata bo kmet itak obračunal s plemstvom za vselej.

Nadaljevanje sledi.

Sveta mati Ana.

Motivenik za žene in matere.

Cene: 32, 33, 34, 35, 52 Din.

Razlika cene je v vezavah knjige. Cenejšje so za vsakdanjo obrabo, dražje pa za darovanje mladim ženam, in še zlasti nevestam, za katere je najdragocenejšje ravno še komaj dobro dovolj! Za naročbe se priporoča:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR

Inserirajte!